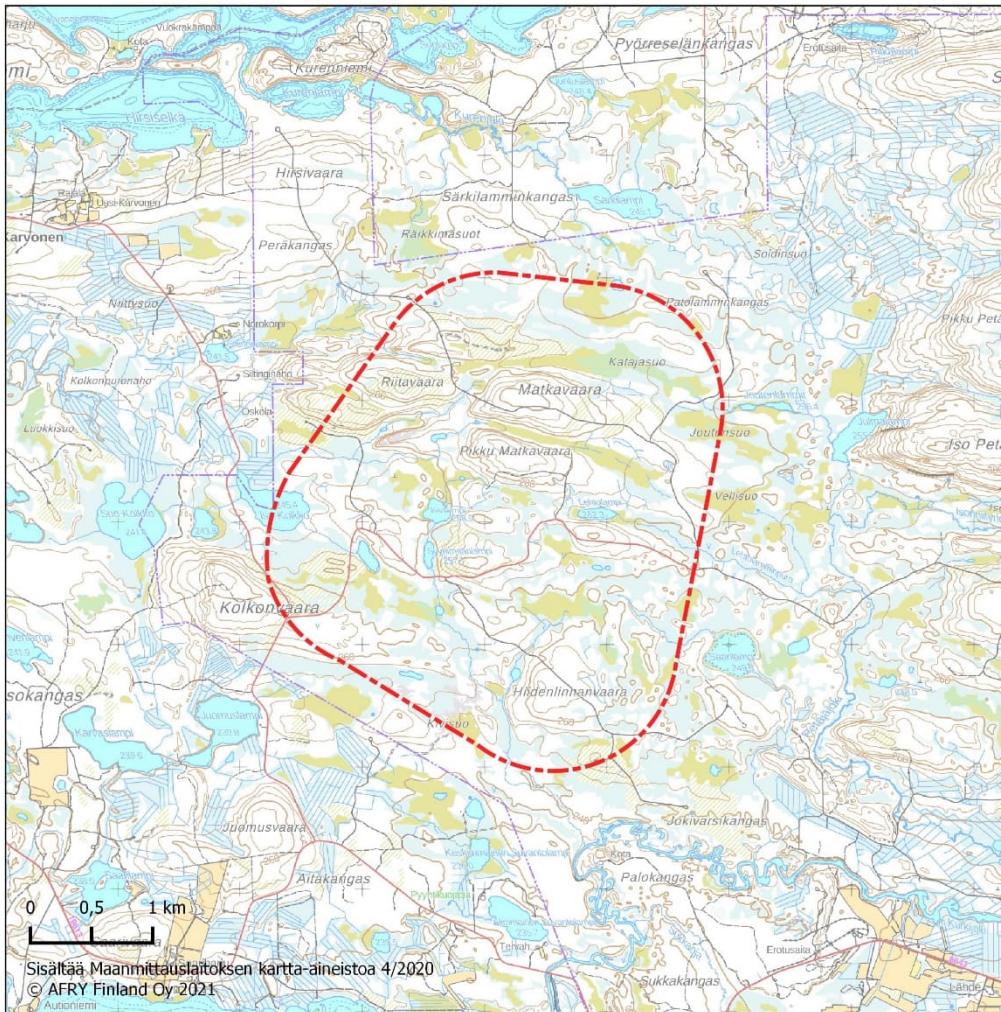

Päivämäärä

26.8.2021, tark 1.6.2022, tark.26.9.2023

Kuusamon kaupunki

Matkavaaran tuulivoimapuiston osayleiskaava

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

SISÄLLYS

1	Johdanto.....	3
2	Yleiskaavan tarkoitus ja tavoitteet.....	3
2.1	Tarkoitus ja tavoitteet	3
2.2	Suunnittelualue	6
3	Suunnittelun lähtökohdat	6
3.1	Maankäyttö- ja rakennuslaki	6
3.2	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	6
3.3	Maakuntakaavat	6
3.3.1	Voimassa olevat maakuntakaavat	6
3.3.2	Vireillä olevat maakuntakaavat	11
3.4	Voimassa olevat yleiskaavat.....	12
3.5	Voimassa olevat asemakaavat.....	13
3.6	Vireillä olevat yleiskaavat ja asemakaavat	14
4	Laadittavat selvitykset	14
5	Arvioitavat vaikutukset	14
5.1	Liittyminen muihin hankkeisiin	15
6	Osalliset	16
7	Osallistamisen ja vuorovaikutuksen järjestäminen.....	17
7.1	Aloituskvaihe	17
7.2	Valmisteluvaihe (luonnosvaihe)	17
7.3	Ehdotuskvaihe	17
7.4	Kaavan hyväksyminen ja muutoksenhaku.....	17
7.5	Tiedottaminen	18
7.6	Palautteen antaminen	18
8	Alustava kaavoituksen aikataulu	18
9	Yhteystiedot	19

1 JOHDANTO

Tässä suunnitelmassa kerrotaan maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:n mukaisesti, miten osallistuminen ja vuorovaikutus sekä kaavan vaikutusten arviointi tapahtuvat Matkavaaran tuulipuiston osayleiskaavan kaavaprosessissa.

2 YLEISKAAVAN TARKOITUS JA TAVOITTEET

2.1 Tarkoitus ja tavoitteet

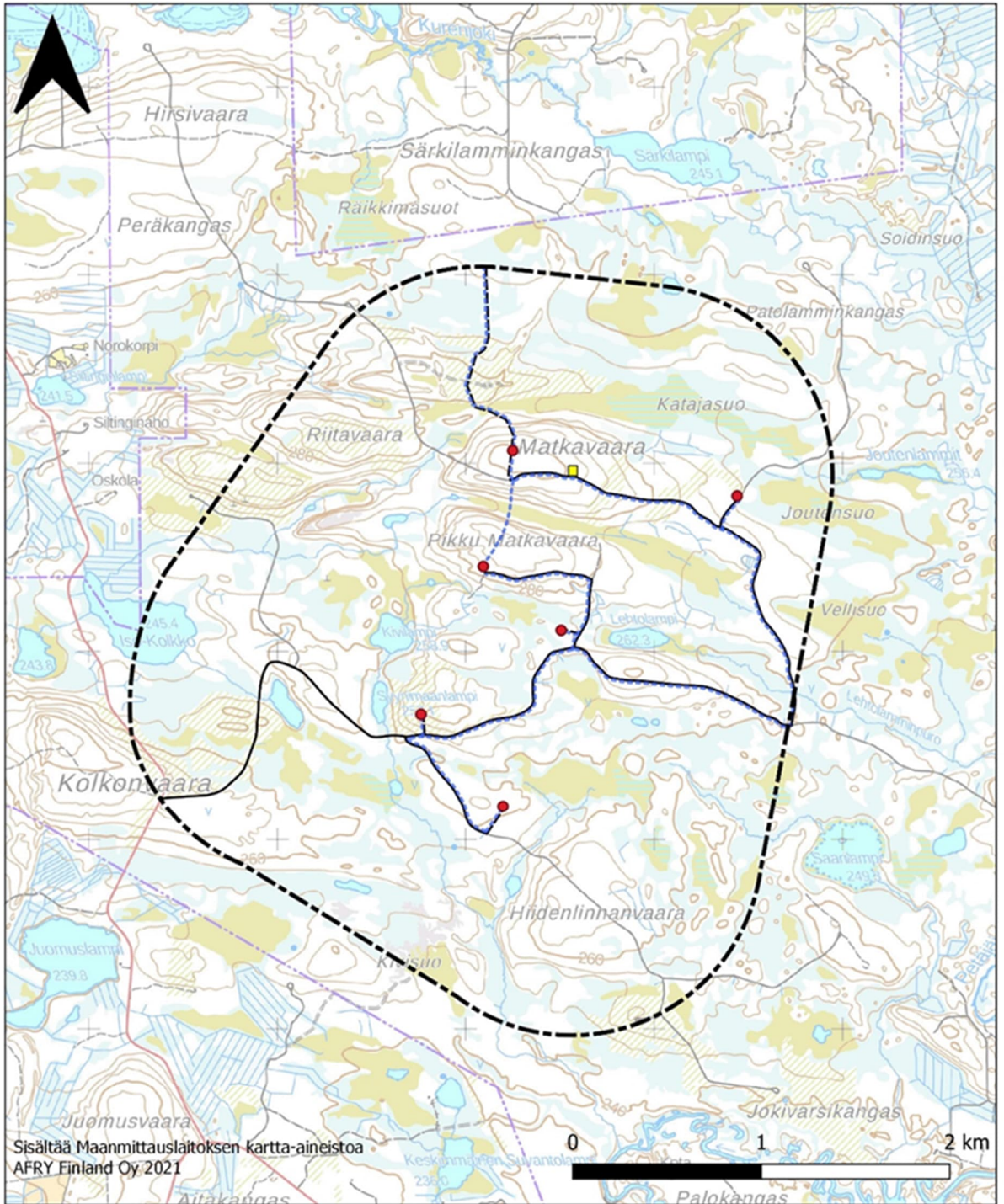
Tuulialfa Oy suunnittelee enintään 4-6 tuulivoimavoimalasta koostuvan tuulivoimapuiston rakentamista Kuusamon kaupungin länsiosaan (Kuva 2-1) lähelle Posion kunnanrajaa. Hankealue rajautuu Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntien rajalle niin, että suunnitellut voimalapaikat ja hankealue sijoittuvat kokonaan Pohjois-Pohjanmaan Ja Kuusamon kaupungin puolelle. Kaava-alueen pinta-ala on noin 11 km².

Matkavaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavan laadinnan tavoitteena on mahdollistaa tuulivoimapuiston sijoittuminen alueelle ja mahdollistaa korkeintaan 6 voimalan toteuttaminen suunnittelualueelle. Kunkin tuulivoimalan yksikköteho on enintään 7 MW ja tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus enimmillään 260 metriä. Tuulipuisto tulee koostumaan tuulivoimaloista perustuksineen, niitä yhdistävistä maakaapeista ja tuulipuiston sähköasemasta. Tuulivoimapuiston sisällä voimalat liitetään toisiinsa maakaapeilla, jotka sijoitetaan kunnostettavien ja rakennettavien huoltoteiden varteen. Yhtiö on tehnyt alustavia tarkasteluja verkkoliitynnästä Carunan 110 kV sähkönsiirtojohtoon hankealueen pohjoispuolella. Sähkönsiirto hankealueella ja sen ulkopuolella toteutetaan maakaapelein.

Hankkeen toteuttaminen edellyttää tuulivoimapuiston rakentamisen mahdollistavan osayleiskaavan laatimisen alueelle. Yleiskaavan käyttöä tuulivoimarakentamisessa koskeva MRL:n muutos (134/2011) tuli voimaan 1.4.2011. Muutoksen myötä ns. tuulivoimakaavalla voidaan suunnitella tuulivoimarakentamista siten, että rakennusluvut voidaan myöntää suoraan yleiskaavan nojalla. Tämä osayleiskaava laaditaan MRL:n 77 a §:n mukaisena kaavana siten, että rakennusluvut voidaan myöntää suoraan osayleiskaavan perusteella.

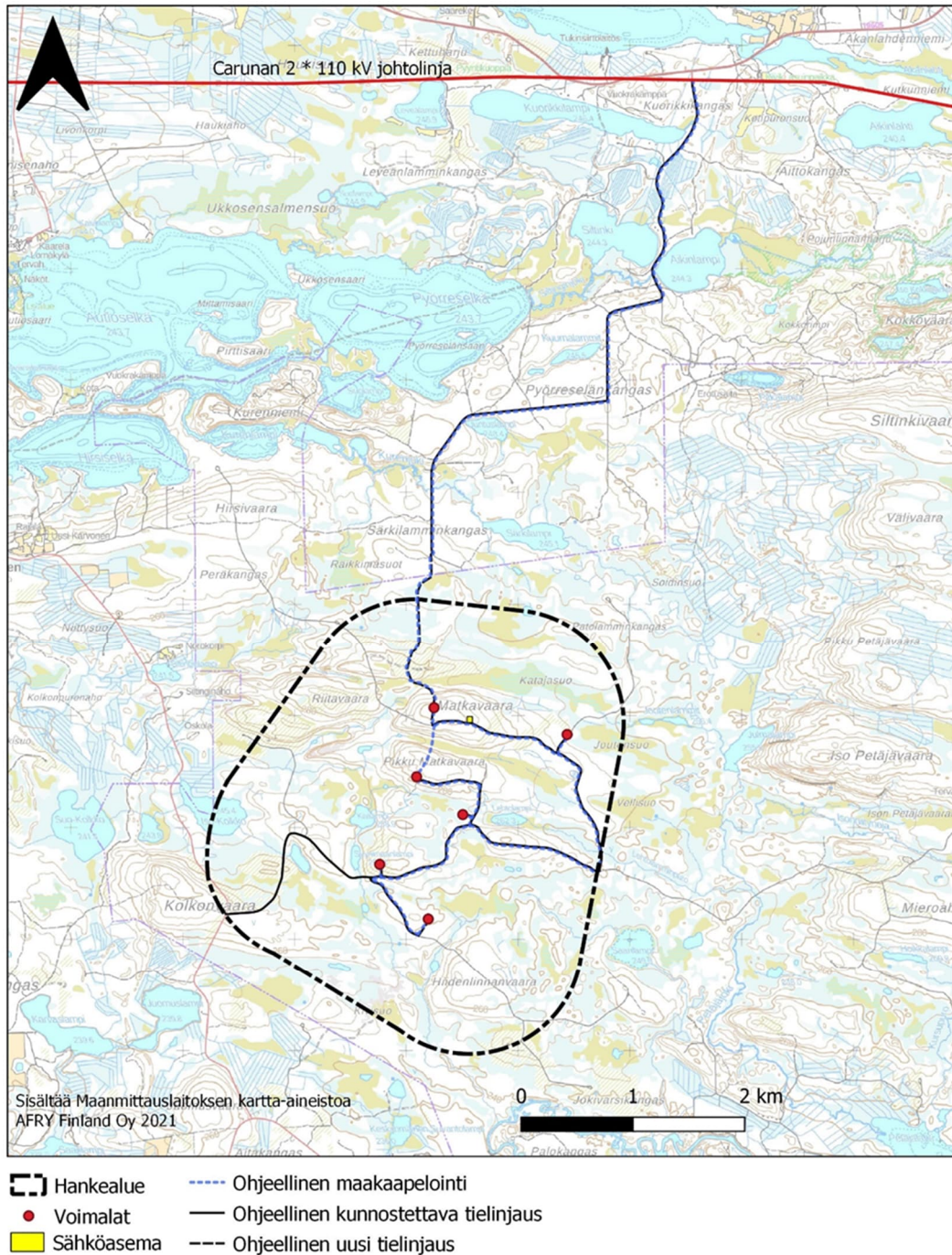
Kuusamon kaupunginhallitus on hyväksynyt Matkavaaran tuulivoimahankkeen kaavoitusaloitteen 16.2.2021 § 20.

Kaavan tavoitteena on tuulivoimapuiston toteuttaminen kaava-alueelle.

Hankealue	Ohjeellinen maakaapelointi
Voimalat	Ohjeellinen kunnostettava tielinjaus
Sähköasema	Ohjeellinen uusi tielinjaus

Kuva 2-1. Kaavoitettavan alueen rajaus ja alustavat voimalapaikat.

Kuva 2-2. Kaava-alueen ulkopuolinen sähkönsiirto olemassa olevan Carunan voimajohtolinjaan.

2.2 Suunnittelualue

Matkavaaran tuulivoimahankkeen suunnittelualue sijaitsee reilut 30 km Kuusamon keskustasta luoteeseen metsätalouskäytössä olevalla vaara-alueella. Rukalta etäisyyttä suunnittelualueelle on reilut 35 kilometriä ja Riisitunturin kansallispuistosta 25 kilometriä.

Suunnittelualueen maa-alueet ovat Kuusamon yhteismetsän omistuksessa. Hankkeesta vastaava on solminut vuokrasopimukset Kuusamon yhteismetsän kanssa.

Suunnittelualue on rakentamatonta metsätalousaluetta, joka sisältää osin hakattujen havumetsien lisäksi myös suoalueita ja useamman metsälammen.

Suunnittelualueelle ei sijoitu asuin- tai vapaa-ajanrakennuksia. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat Posion kunnan puolella noin 2,2 km etäisyydellä ja lähin lomarakennus noin 1,6 km etäisyydellä lähimmästä suunnitellusta tuulivoimalasta.

3 SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

3.1 Maankäyttö- ja rakennuslaki

Yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon yleiskaavan sisältövaatimukset (MRL 39 §). Yleiskaavan yleisten sisältövaatimusten lisäksi tässä kaavassa on otettava huomioon tuulivoimayleiskaavan erityiset sisältövaatimukset (MRL 77 b §):

- 1) yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta maankäyttöä;
- 2) suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön;
- 3) tuulivoimalan tekninen huolto ja sähkönsiirto on mahdollista järjestää

3.2 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Valtioneuvosto päätti valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017 ja ne tulivat voimaan 1.4.2018.

Uudistetut tavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen, jotka ovat:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Uusiutumiskykyisen energianhuollon tavoitteiden taustalla on Suomen ilmasto- ja energiapolitiikka, jonka vuoksi alueidenkäytössä on tarpeen varautua uusiutuvan energiantuotannon merkittävään lisäämiseen sekä tuulivoimapotentialin laajamittaiseen hyödyntämiseen. Tavoitteiden mukaan tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksiköihin.

3.3 Maakuntakaavat

3.3.1 Voimassa olevat maakuntakaavat

Pohjois-Pohjanmaa

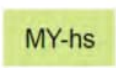
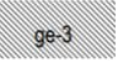

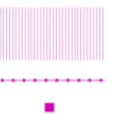
Hankealue rajautuu Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntien rajalle niin, että suunnitellut voimalapaikat ja hankealue sijoittuu kokonaan Pohjois-Pohjanmaan puolelle.

Pohjois-Pohjanmaan kokonaismaakuntakaavaa on uudistettu vaihemaakuntakaavoituksen periaatteella vuodesta 2009 alkaen. Kaikki vaihemaakuntakaavat ovat

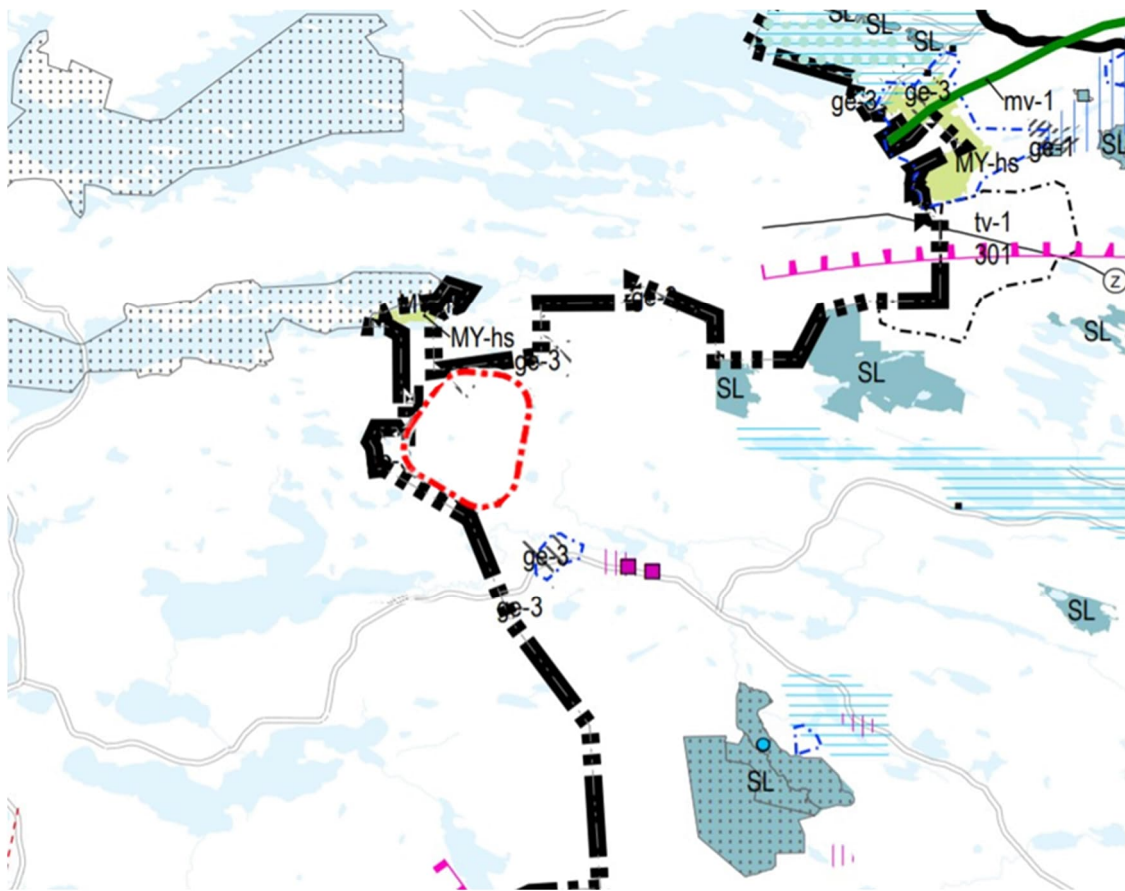
lainvoimaisia. Korkein hallinto-oikeus (KHO) on 17.1.2022 antanut päätöksensä (H40/2022) Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavan hyväksymisestä tehdyistä valituksista. KHO hylkäsi valitukset, ja maakuntavaltuuston 11.6.2018 tekemä hyväksymispäätös (§ 5) pysyy voimassa. Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaava on lainvoimainen.

Maakuntakaava ohjaa seudullista eli vähintään kymmenen voimalaa käsittävän hankkeen tuulivoimarakentamista. Matkavaaran tuulivoima-alue on maakuntakaavan näkökulmasta ei-seudullinen hanke, sillä hankkeessa toteutettaisiin enintään 6 voimalaa. Maakuntakaavassa osoitetaan vain seudulliset eli vähintään 10 voimalan tuulivoima-alueet. Tuulivoimaa ohjaavien 1. ja 3. vaihemaakuntakaavojen suunnittelumääräyksissä todetaan, että maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoima-alueiden ulkopuolelle voidaan toteuttaa tuulipuistoja, jotka eivät ole merkitykseltään seudullisia.

Hankealueen läheisyyteen on osoitettu Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavoissa seuraavat merkinnät- ja määräykset:

	<p>ARVOKAS HARJUALUE (3.vmkk)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston hyväksymän valtakunnallisen harjajensuojeluohjelman mukaiset harjalueet ja muut vähintään seudullisesti arvokkaat harjalueet.</p> <p>Suunnittelumääräys:</p> <p>Alueen maankäyttö tulee suunnitella ja toteuttaa niin, ettei maisemakuvaa turmella, luonnon merkittäviä kauneusarvoja, erikoisia luonnonesiintymiä tai muinaisjäännöksiä tuhota eikä luonnonoloissa aiheuteta huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia.</p>
	<p>TUULI- JA RANTAKERROSTUMA (1. ja 3.vmkk)</p>
	<p>NATURA 2000 -VERKOSTOON KUULUVA ALUE (1. ja 3.vmkk)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätösten mukaiset Natura 2000 -verkoston alueet.</p>
	<p>POHJAVESIALUE (3.vmkk)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeät (I luokka / 1-luokka) ja vedenhankintaan soveltuvat (II luokka) / muut vedenhankintakäyttöön soveltuvat (2-luokka) pohjavesialueet.</p> <p>Suunnittelumääräykset:</p> <p>Pohjavesien pilaantumis- ja muuttumisriskejä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle tärkeistä ja vedenhankintaan soveltuvista pohjavesialueista tai riskien syntyminen on estettävä riittävän vesiensuojelutoimenpitein. Alueella tulee huolehtia pohjavesien suojelun ja maa-ainesten ottotarpeiden yhteensovittamisesta</p>
	<p>MAAKUNNALLISESTI ARVOKAS RAKENNETTU KULTTUURIYMPÄRISTÖ (2. ja 3.vmkk)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti arvokkaat aluemaiset rakennetut kulttuuriympäristöt ja tieosuudet. Osa kohteista ei näy kaavakartalla; luettelo kaikista maakunnallisesti arvokkaista rakennetuista kulttuuriympäristöistä ja -kohteista on esitetty 2. vaihemaakuntakaavan selostuksen liitteissä 4 ja 5 sekä 3. vaihemaakuntakaavan selostuksen liitteessä 5 a.</p> <p>Suunnittelumääräykset:</p> <p>Alueiden käytön suunnittelussa tulee edistää kulttuuriympäristön maakunnallisten arvojen säilymistä.</p> <p>Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa on otettava huomioon rakennettujen kulttuuriympäristöjen kokonaisuudet ja ominaispiirteet. Suunnittelussa tulee erityisesti kiinnittää huomiota Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö 2015 -selvitykseen kirjattuihin arvoihin ja ominaispiirteisiin.</p>

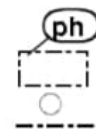

<p>■</p>	<p>MUINAISMUISTOKOHDE (2. ja 3.vmkk)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolailla (295/63) rauhoitetut kiinteät muinaisjäännökset.</p> <p>Suunnittelumääräys:</p> <p>Kohdetta koskevista maankäytön suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.</p>
<p>SL</p>	<p>LUONNONSUOJELUALUE (1. ja 3.vmkk)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltaviksi tarkoitettuja alueita.</p> <p>Suunnittelumääräys:</p> <p>Alueen ja sen ympäristön maankäyttö tulee suunnitella ja toteuttaa siten, ettei vaaranneta alueen suojelun tarkoitusta, vaan pyritään edistämään alueen luonnon monimuotoisuuden sekä alueiden välisten ekologisten yhteyksien säilymistä. Rakennuslupahakemuksesta tulee pyytää MRL 133 § mukainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto.</p>

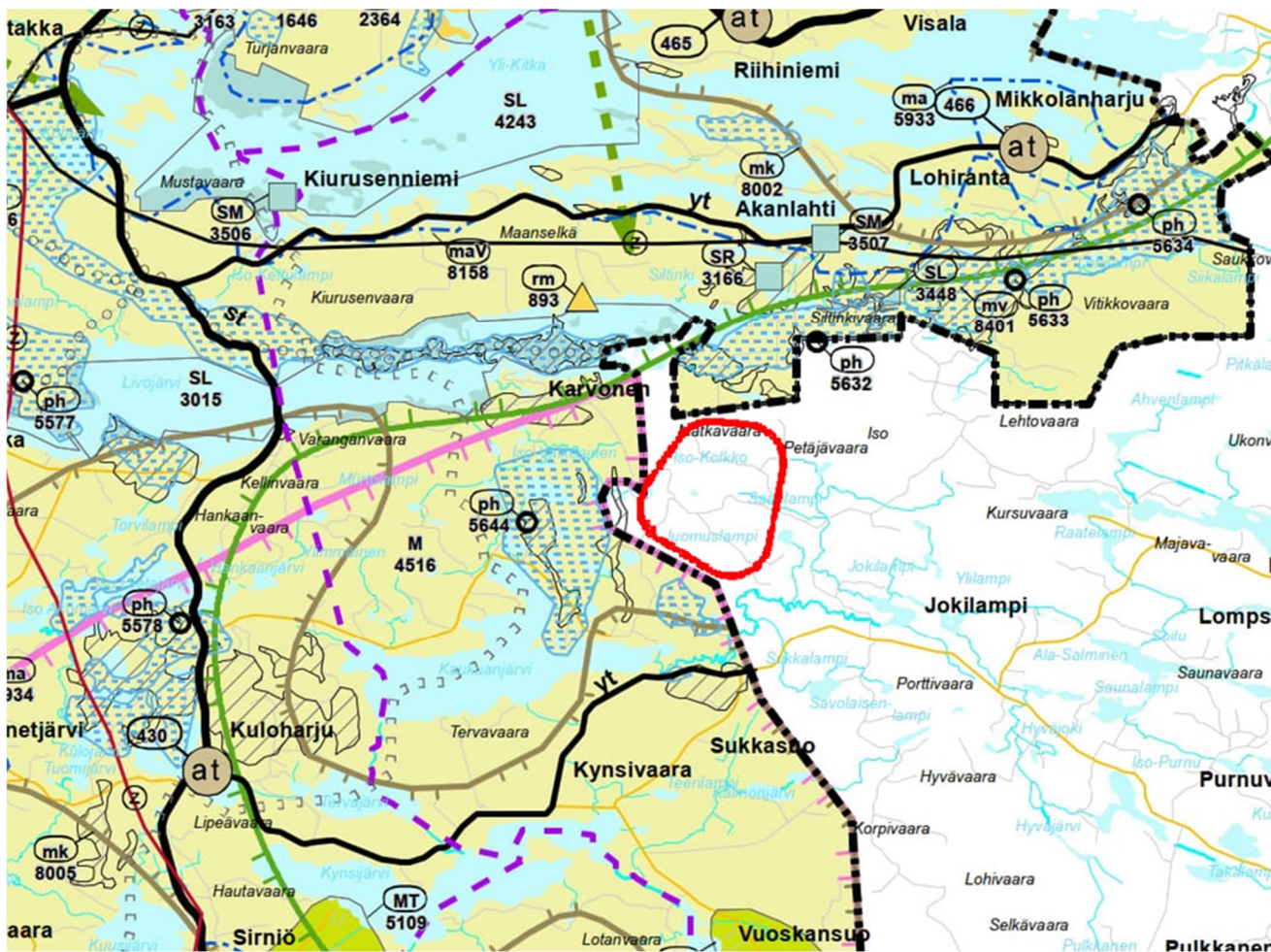
Kuva 3-1. Ote Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavayhdistelmästä.

Itä-Lappi

Lapin liiton maakuntavaltuusto on maankäyttö- ja rakennuslain 31 §:n mukaisesti hyväksynyt kokouksessaan 16.5.2022 (§ 7) Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavan. Lapin liiton maakuntahallitus on määrännyt 29.8.2022 Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavan tulemaan voimaan maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n mukaisesti. Voimaan tullessaan Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaava kumoaa Rovaniemen maakuntakaavan (Ranua ja Rovaniemi), Itä-Lapin maakuntakaavan (Kemijärvi, Pelkosenniemi, Posio, Salla ja Savukoski) ja Rovaniemen vaihemmaakuntakaavan (Ranua ja Rovaniemi).

	<p>MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta myös muihin tarkoituksiin.</p>
	<p>LUONNONSUOJELUALUE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja alueita tai kohteita sekä Natura 2000 – verkostoon sisällytettyjä alueita.</p>
	<p>MATKAILUN VETOVOIMA-ALUE, MATKAILUN JA VIRKISTYKSEN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan matkailun ja virkistykseen vyöhykkeitä, joihin kohdistuu alueidenkäyttöä kehittämissuunnitelmia ja niiden yhteensovittamista.</p> <p>Aluetta tulee kehittää matkailukeskusten, matkailupalvelukohteiden, maaseutumatkailun, palvelujen ja reitistöjen yhteistoiminnallisena kokonaisuutena alueen pääkäyttötarkoitusten kanssa yhteen sopivalla tavalla. Kulttuuriperintö-, maisema- ja luontoarvoja tulee vaalia matkailun vetovoimatekijöinä.</p>
	<p>ARVOKAS HARJUALUE TAI MUU GEOLOGINEN MUODOSTUMA</p> <p>Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaat harjualueet, -moreenimuodostumat, -ranta- ja tuulikerrostumat, kallioalueet tai muut vastaavat arvokkaat geologiset muodostumat.</p> <p>Alueen käytön suunnittelussa on otettava huomioon alueen luonnonkauneuden, geologisten muodostumien sekä erikoisten luonnonolosuhteiden ja -esiintymien erityispiirteet</p>
	<p>PORONHOIDON KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE/KOHDE/AITA</p> <p>Merkinnällä osoitetaan poronhoidon kannalta erityisen tärkeitä alueita, kohteita tai kiinteitä laidunkiertoaaitoja.</p> <p>Alueen suunnittelussa on turvattava poronhoidolle merkittävien rakenteiden/alueiden säilyminen.</p> <p>Suunnittelussa tulee ottaa huomioon, että poronhoidon kannalta erityisen tärkeille kohteille voi johtaa pitkiäkin porojen kuljetusreittejä ja niihin liittyviä poroaitoja. Moottorikelkkailu- ja ulkoilureitit tulee suunnitella niin, että ne risteävät mahdollisimman harvoissa kohdissa pysyvän poroaidan kuten työ- ja laidunkiertoaidan kanssa ja että porojen kulku aidan läpi reitin kohdalta pyritään estämään.</p>
	<p>MAASEUDUN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan maaseutuvyöhykkeitä, joihin kohdistuu alueidenkäyttöä kehittämissuunnitelmia ja niiden yhteensovittamista.</p> <p>Alueella tulee säilyttää ja kehittää monipuolisesti maaseudun elinkeinoja, palveluja, asutusta ja kulttuuriympäristöä. Pysyvän asutuksen sijoittamista tulee edistää olemassa olevaa rakennetta täydentäen.</p>
	<p>MINERAALIPOTENTIAALINEN VYÖHYKE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan sellaisia vyöhykkeitä, joissa on tunnistettu merkittäviä malmi- ja mineraalivarantoja.</p>

	<p>MATKAILU-/VIRKISTYSKOHDE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan matkailun ja virkistyksen kannalta merkittävät kohteet.</p> <p>Alueen suunnittelussa on huolehdittava siitä, että matkailun kehittämistarpeet sovitetaan alueen luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvoihin niitä hyödyntäen.</p>
	<p>RAKENNUSSUOJELUKOHDE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan kirkkoiilla, rakennusperinnön suojelemisesta annetulla lailla tai maankäyttö- ja rakennuslain nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia alueita tai kohteita.</p> <p>Suunnittelussa on turvattava kohteen/alueen kulttuurihistorialliset arvot. Uudis- ja lisärakentaminen tulee sovittaa sijainniltaan, mittakaavaltaan ja rakennustavaltaan arvokkaaseen rakennuskantaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön.</p> <p>Kohdetta koskevista suunnitelmista on Museovirastolle tai alueelliselle vastuumuseolle varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen</p>
	<p>TÄRKEÄ TAI VEDENHANKINTAAN SOVELTUVA POHJAVESIALUE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan pohjavesialueet, jotka ovat ominaisuuksiltaan arvokkaita ja jotka voivat olla tai ovat yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeitä. Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, että pohjaveden laatu, määrä tai käyttökelpoisuus vedenhankintaan eivät niiden vaikutuksesta heikkene.</p>
	<p>ULKOILUREITTI</p>

Kuva 3-2. Ote Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavasta.

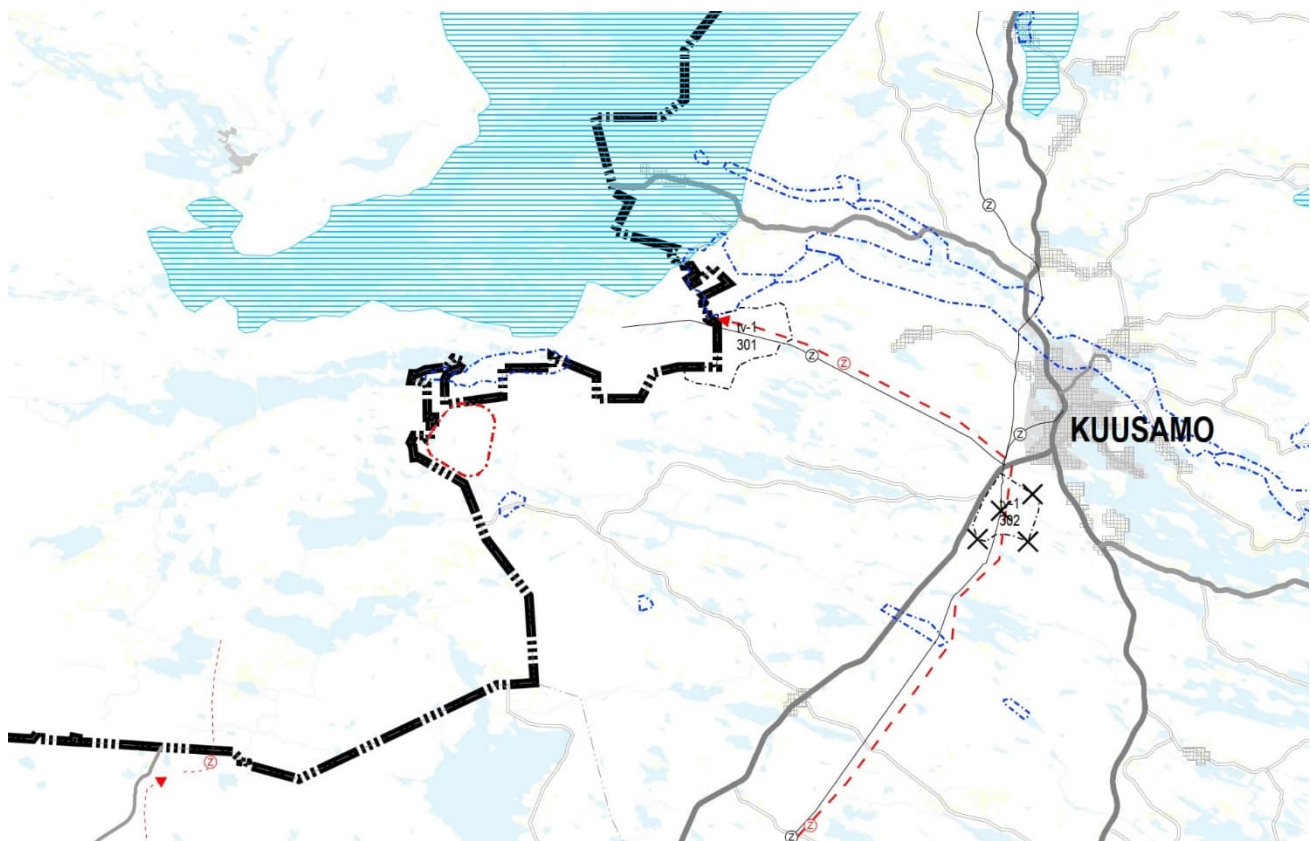
3.3.2 Vireillä olevat maakuntakaavat

Suunnittelualueella on vireillä Pohjois-Pohjanmaan ilmasto- ja energiavaihekaava, jonka luonnosaineisto on ollut nähtävillä 8.8.-23.9.2022 välisen ajan. Ilmastomaakuntakaava käsittelee koko maakunnan alueidenkäyttöä ja sen suunnitellut pääteemat ovat: aluerakenne ja saavutettavuus, liikennejärjestelmä ja logistiikka-alueet, energiantuotanto, varastointi ja siirto ja viherrakenne ja ekosysteemipalveluiden tarkastelu. Tavoiteaikataulun mukaan vaihemaakuntakaava tulisi voimaan vuoden 2024 aikana. Maakuntakaava ohjaa seudullista eli vähintään kymmenen voimalaa käsittävän hankkeen tuulivoimarakentamista. Hankealueelle laadittava kaava mahdollistaa vain 9 voimalan toteuttamisen, jolloin kyseessä on ei-seudullinen hanke.

Pohjois-Pohjanmaan ilmasto- ja energiavaihekaavassa suunnittelualan vaikutusalueelle osoitettu seuraavia merkintöjä ja määräyksiä:

	<p>POHJAVESIALUE Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntien vedenhankintaa varten tärkeät (I luokka / 1- luokka) ja vedenhankintaan soveltuvat (II luokka) / muut vedenhankintakäyttöön soveltuvat (2-luokka) pohjavesialueet.</p>
	<p>Suunnittelumääräykset: Pohjavesien pilaantumis- ja muuttumisriskiä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle tärkeistä ja vedenhankintaan soveltuvista pohjavesialueista tai riskien syntyminen on estettävä riittävin</p>

	<p>vesiensuojelutoimenpitein. Alueella tulee huolehtia pohjavesien suojelun ja maa-ainesten ottotarpeiden yhteensovittamisesta.</p>
	<p>VALTAKUNNALLISESTI ARVOKAS MAISEMA-ALUE</p> <p>Kitkajärven ja Riisitunturin maisemat</p> <p>Suunnittelumääräykset:</p> <p>Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja kehittämisessä on otettava huomioon alueen luonnon- ja kulttuuripiirteet ja maisemakuva sekä turvattava maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilyminen. Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä alueen maisema- ja kulttuuriympäristöarvot. Maisema-alueella tulee edistää peltojen, niittyjen ja muiden avoimien maisematilojen säilymistä. Erityisesti Limingan lakeuden ja Muhoksen peltoalueiden tärkeät linnuston kerääntymisalueet tulee turvata. Uudis- ja täydennysrakentamisen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen sopeutumiseen sijainniltaan ja rakennustavaltaan maisemaan. Suunnittelussa tulee erityisesti kiinnittää huomiota julkaisussa Pohjois-Pohjanmaa Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet VAMA 2021 aluekuvauksissa esitettyyn arviointiin luonnon- ja kulttuuripiirteisiin sekä maisemakuvaan.</p>

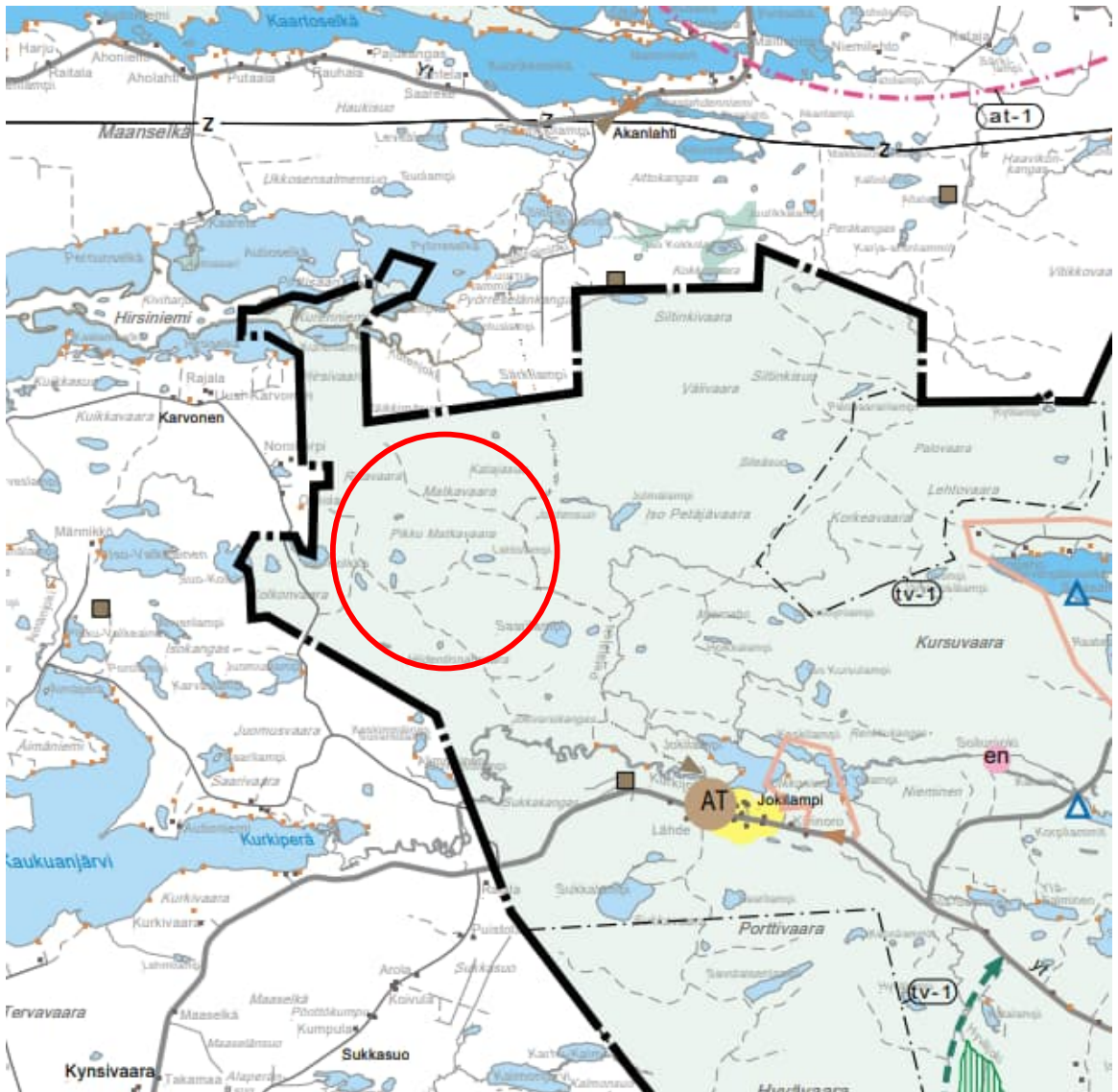

Kuva 3-3. Ote Pohjois-Pohjanmaan Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnoksesta.

3.4 Voimassa olevat yleiskaavat

Hankealueella on voimassa Kuusamon oikeusvaikutteinen strateginen yleiskaava vuodelta 2019. Yleiskaavassa hankealue on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaisiksi

alueeksi. Osin hankealueelle on osoitettu maastopyöräilyreitistön kehittämistarve -merkintä, joka noudattelee nykyisiä ajoyhteyksiä ja sijoittuu hankealueen itäosaan.

Kuva 3-4. Ote Kuusamon strategisen yleiskaavan yhdistelmäkartasta. Kaava-alueen likimääräinen sijainti on osoitettu punaisella renkaalla.

3.5 Voimassa olevat asemakaavat

Hankealueella ei ole voimassa asema- tai ranta-asemakaavoja.

Lähin kaavoitettu alue Kuusamossa on Majavajärven rantakaavoitettu alue reilun 13 kilometrin etäisyydellä.

Posion kunnan puolella lähin kaava-alue on Kuoringin alueen ranta-asemakaava Siltinjärven ympäristössä noin 2,5 kilometrin etäisyydellä hankealueesta. Lähin yleiskaavoitettu alue Posiolla on noin 5 kilometrin etäisyydellä sijaitseva Lohiranta-Hyväniemi yleiskaava-alue.

3.6 Vireillä olevat yleiskaavat ja asemakaavat

Hankealueen läheisyydessä ei ole vireillä kaavahankkeita.

4 LAADITTAVAT SELVITYKSET

Hankkeen toteuttamisen vaikutukset tullaan selvittämään kattavasti maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämällä tavalla hankkeen osayleiskaavoituksen yhteydessä. Kaavoituksen lopullinen raja- ja tuulivoimaloiden sijainnit kaava-alueen sisällä ja tuulivoimaloiden lopullinen lukumäärä tarkentuvat kaavaprosessin aikana ottamalla huomioon kaavoituksen yhteydessä tehtävien selvitysten sekä viranomais- ja sidosryhmäneuvottelujen tulokset.

Kaavoitusvaiheessa on ohjelmoitu laadittavaksi seuraavat selvitykset:

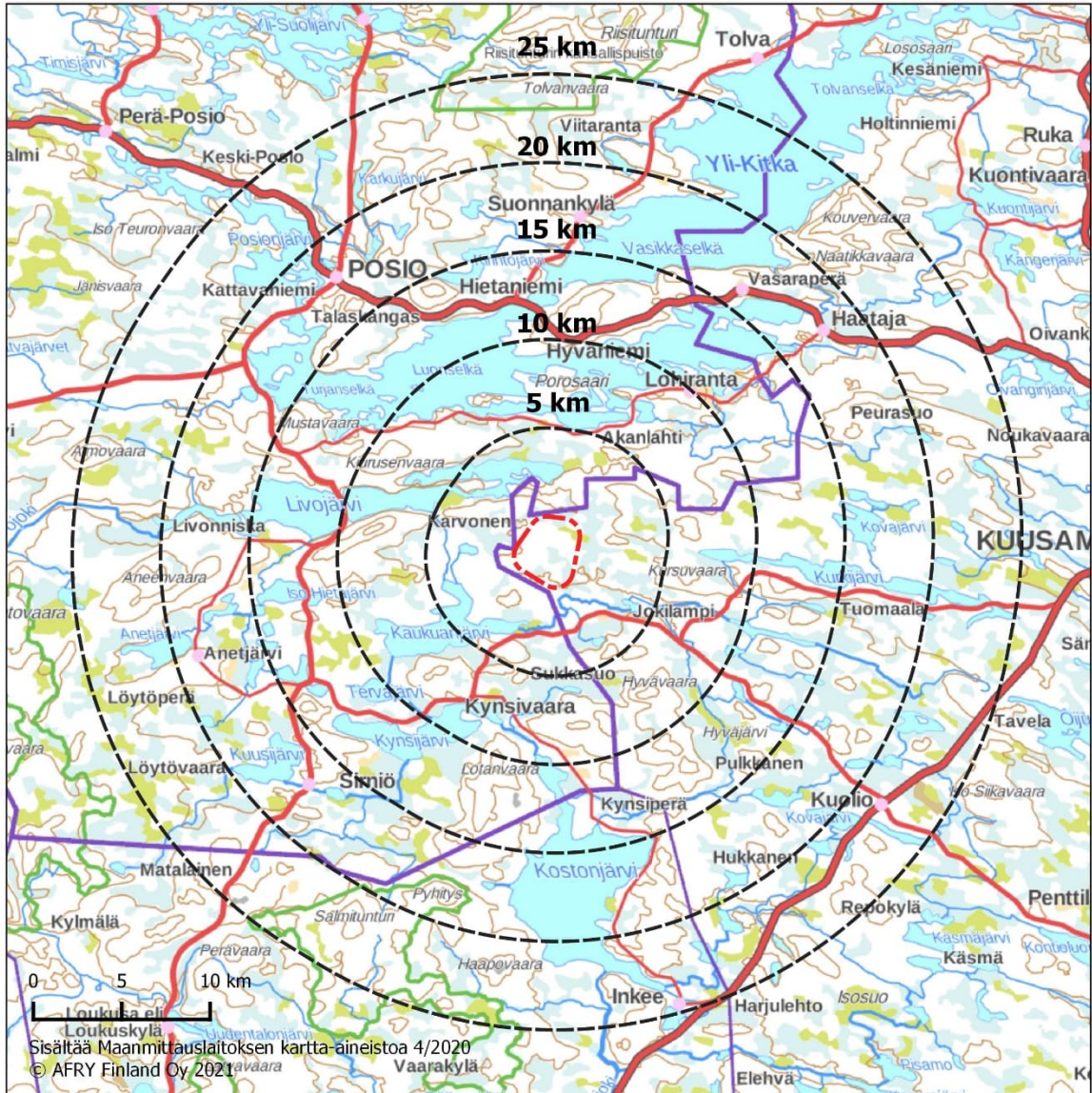
- Pesimälinnustoselvitys
- Päiväpetolintuselvitys
- Lintujen kevät- ja syysmuuttoselvitys
- Lepakkoselvitys
- Kasvillisuus- ja luontotyypiselvitys
- Maisemaselvitys
- Näkemäalueanalyysi
- Havainnekuvat
- Muinaismuistonselvitys
- Melumallinnus
- Varjon vilkkumismallinnus
- Natura-tarvearviointi
- Poroselvitys

5 ARVIOITAVAT VAIKUTUKSET

Osayleiskaavoituksen yhteydessä arvioidaan MRL 9 §:n ja MRA 1 §:n mukaisesti kaavan toteuttamisen aiheuttamia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia ympäristöön. Vaikutuksia selvitetessä painopiste asetetaan merkittäviksi arvioituihin vaikutuksiin. Tuulivoimahankkeissa merkittäviksi tunnistettuja vaikutuksia ovat erityisesti melu- ja varjon vilkkumisvaikutukset, linnustovaikutukset sekä maisemavaikutukset.

Ympäristövaikutusten merkittävyyttä arvioidaan vertaamalla ympäristön sietokykyä kunkin ympäristörasituksen suhteen. Vaikutusten arvioinnin menetelminä käytetään asiantuntija-arvioita, paikkatietoanalyyssejä, kartta- ja ilmakuvatulkintoja sekä maastokäyntejä.

Hanketoimija on pyytänyt ELY-keskukselta päätöstä siitä, edellyttääkö alueelle suunniteltu tuulivoimahanke ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA). ELY-keskuksen päätöksen mukaan Tuulialfa Oy:n tuulivoimahankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä. Hankkeen toteuttamisen vaikutukset arvioidaan kaavoitusmenettelyn yhteydessä.

Kuva 5-1. Havainnollistus vaikutusalueiden laajuudesta.

5.1 Liittyminen muihin hankkeisiin

Matkavaaran tuulivoimapuiston hankealueen läheisyyteen ei sijoitu muita tuulivoimahankkeita. Lähin toiminnassa oleva tuulivoimapuisto (7 voimalaa) sijaitsee Saukko-vaara-Mäkihahon alueella noin 15 kilometrin päässä hankealueesta luoteeseen.

Hankkeella ei ole merkittäviä, tiedossa olevia yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa.

Pohjois-Pohjanmaan liitolla on vireillä TUULI-hanke, jonka yhteydessä tuotettua tietoa hyödynnetään tarvittaessa hankkeen suunnittelun yhteydessä.

6 OSALLISET

Maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (osallinen) on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä (MRL 62 §).

Keskeisinä osallisina tässä kaavoitusprosessissa ovat.

Viranomaiset, joita ovat mm.:

- Kuusamon kaupunki
- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
- Pohjois-Pohjanmaan liitto
- Lapin ELY-keskus
- Lapin liitto
- Pohjois-Pohjanmaan museo
- Lapin maakuntamuseo
- Pohjois-Suomen Aluehallintovirasto
- Traficom (Liikenne- ja viestintävirasto)
- Digita Oy
- Fintraffic Lennonvarmistus Oy (ent. ANS Finland Oy)
- Väylävirasto
- Puolustusvoimien pääesikunta
- Puolustusvoimien 3. logistiikkarykmentti
- Fingrid Oyj
- Ilmatieteen laitos
- Oulu-Koillismaan pelastuslaitos
- Posion kunta
- Metsähallitus (luontopalvelut, julkiset hallintotehtävät)
- Suomen metsäkeskus
- Luonnonvarakeskus
- Finavia

Yritykset ja yhdistykset, joita ovat mm.:

- Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Pohjanmaan piiri ry
- Kitkan Viisat Ry
- Caruna Oy
- Akanlahden paliskunta
- Suomen Turvallisuusverkko Oy
- Paliskuntain yhdistys
- Kuusamon metsänhoitoyhdistys
- Kuusamon Yrittäjät Ry

Asukkaat, yritykset ja muut osalliseksi itsensä kokevat.

7 OSALLISTAMISEN JA VUOROVAIKUTUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Osallistumismenettelyllä luodaan edellytykset sille, että kaavan vaikutuksista ja sisällöstä keskustellaan ja tiedotetaan hankkeen eri vaiheissa.

7.1 Aloitusvaihe

Kaavoitus alkaa suunnittelutyön ohjelmoinnilla ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatimisella. Tällöin määritellään mm. alustavat tavoitteet, selvitystarpeet ja vaikutusten arvioinnin laajuus sekä suunnitellaan osallistumisen järjestäminen. Osallisille tiedotetaan kaavoituksen alkamisesta (vireilletulosta ilmoittaminen) sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta on mahdollisuus antaa kirjallista tai suullista palautetta.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ja muiden viranomaisten kanssa järjestetään kaavoituksen viranomaisneuvottelu (MRL 66 §) ennen kaavaluonnoksen nähtäville asettamista. Neuvotteluun kutsutaan ne viranomaiset, joiden toimialaa suunnittelu koskee. Työneuvotteluja viranomaisten kanssa pidetään tarpeiden mukaan.

Aloitusvaiheessa pidetään kaavoittajan vastaanotto (7.9.2021), jonka tarkemmasta ajankohdasta ja paikasta tiedotetaan OAS:n nähtäville asettamisen kuulutuksessa ja nettisivuilla.

7.2 Valmisteluvaihe (luonnosvaihe)

Valmisteluvaiheen kuulemisessa kaava-asiakirjat asetetaan nähtäville. Nähtävillä olosta ilmoitetaan lehtikuulutuksella, kaupungin ilmoitustaululla ja kaupungin verkkosivuilla. Nähtävillä oloaikana osallisella on mahdollisuus antaa mielipide kaavaluonnoksesta.

Nähtävillä oloaikana järjestetään yleisötilaisuus, jossa esitellään osayleiskaavaluonnos ja kaavan toteuttamisen arvioidut vaikutukset. Tilaisuuden ajankohdasta tiedotetaan nähtäville asettamisen kuulutuksessa ja verkkosivuilla. Aineistosta pyydetään lausunnot viranomaisilta.

7.3 Ehdotusvaihe

Kaavaa tarkistetaan saatujen mielipiteiden ja lausuntojen pohjalta osayleiskaavaehdotukseksi. Kaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville vähintään 30 vuorokaudeksi. Tänä aikana osallisilla on mahdollisuus antaa kaavaehdotuksesta kirjallinen muistutus. Nähtävillä olosta ilmoitetaan kuulutuksella ja kirjeellä kaava-alueen maanomistajille. Kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta.

Kaavaehdotuksen nähtävillä oloaikana järjestetään mahdollisesti yleisötilaisuus, jossa esitellään osayleiskaavaehdotus ja kaavan toteuttamisen arvioidut vaikutukset. Tilaisuuden ajankohdasta tiedotetaan nähtäville asettamisen kuulutuksessa ja verkkosivuilla.

Kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen pidetään tarvittaessa viranomaisneuvottelu ennen kaavan viemistä kaupungin hyväksymiskäsittelyyn.

7.4 Kaavan hyväksyminen ja muutoksenhaku

Osayleiskaavan hyväksyy Kuusamon kaupunginvaltuusto yhdyskuntatekniikan lautakunnan ja kaupunginhallituksen käsittelyjen jälkeen. Kaavan hyväksymisestä ilmoitetaan MRL 67 § ja MRA 94 §:n mukaisesti.

Kaavaehdotuksesta muistutuksen jättäneille ja siinä yhteydessä osoitteensa ilmoittaneille lähetetään vastine muistutukseen. Valtuuston hyväksymispäätös lähetetään heille, jotka ovat sitä pyytäneet.

9 YHTEYSTIEDOT

Kuusamon kaupunki:

Kaavoittaja

Pekka Räisänen

etunimi.sukunimi@kuusamo.fi

puh. 040 756 7881

Hankkeesta vastaava:

Tuulialfa Oy

Antti Tanskanen

etunimi.sukunimi@tuulialfa.fi

puh. 044 977 0409

Kaavaa laativa konsultti:

AFRY Finland Oy

Ida Montell YKS-693

etunimi.sukunimi@afry.com

puh. 050 344 7230

